

Молодий Колос

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ В 1939 РОКУ.

Рік видання XIV
№ 7 (1643)

ВІВТОРОК, 16 січня 1973 р.

Ціна 2 коп.

Перша колонка номера

Я КОСЬ під час уроку мужності, що відбувався в Лозуватській середній школі Ульянівського району, вчитель розповсюдив серед старшокласників анкету. «На кого ти хочеш бути схожим?» — це перше запитання. Більшість юнаків та дівчат відповіли, що хотіли б наслідувати славетних революціонерів, героїв минулої війни, кращих своїх земляків. А Олександр Маніта написав: «Я заздрю батькові своєму». Так, сімнадцятирічний юнак гордився тим, що мав такого батька. Архип Маніта прожив коротке, але завидне життя. Він пройшов крізь огниво битв фронтними шляхами до самого Берліна. Там повторив подвиг Олександра Матросова. Сашко мріяв теж бути зразковим солдатом, ще з шкільних років готувався до служби в армії. Небавді він став моряком. І матері прийшов лист від командира підводного човна: «Ваш син — відмінник бойової і політичної підготовки...» В Лозуватській школі теж раділи, що Олександрові Маніті стали в пригоді знання, набуті під час уроків військової підготовки. І вчителі ще і ще раз переконувались в тому, що пропаганда кращих традицій — одне з головних русел в справі військово-патріотичного виховання молоді, що вона справді несе високий ідейний вплив на юнаків і дівчат, допомагає їм виробити найпрекрасніші риси патріота своєї Вітчизни.

...І СЛАВА ТЕБЕ ЗНАЙДЕ

ПРАВИЛЬНО визначились в своїй діяльності кращі комсомольські організації області, які допомагають молоді усвідомити, що їх дорога — то шлях наших батьків, то дорога людей, які підняли над світом Жовтневе знамено і захистили його в полум'ї битв з ворогом. Така лінія в комсомольських активістів Олександрівського індустріального технікуму, Люшневатської восьмирічної школи Голованівського району, кол-

госпу «Україна» Гайворонського району, кіровоградського заводу «Червона зірка».

Плануючи свою роботу, комітет комсомолу Бобринецького сільськогосподарського технікуму знову вирішив провести в перші місяці нового року зустрічі юнаків і дівчат з героїми-земляками, влаштувати ліжні походи містами, де точилися бої з німецько-фашистськими загарбниками. Комсомольські активісти готують вечір бойової слави. А викладач військової справи Олександрівського індустріального технікуму В. М. Горюха з своїми громадськими активістами створив рукописну книгу про подвиги воїнів 8-го механізованого корпусу, який півроку місто від гітлерівців. В суботні і недільні дні влаштовують поїздки унів села району, де вони зустрічаються з колишніми воїнами.

Використовуючи багатий арсенал форм і методів ідейного загартування школярів, уміло організували військово-патріотичну роботу вчителі та комсомольські активісти кіровоградських середніх шкіл № 6, № 34, № 11. Тут часті гості ветерани війни, воїни кіровоградці. В кімнатах бойової слави регулярно влаштовуються ленінські читання, бесіди, обговорення матеріалів «юних слідопитів».

23 січня в країні розпочинається Всесоюзний місячний оборонно-масовий робіт, присвячений 55-й річниці Радянської Армії та Військово-Морського Флоту. Дітяки підприємств, улюблених закладів Кіровограда завітають старі більшовики, учасники громадянської та Великої Вітчизняної воєн. А школярі візьмуть участь у військово-спортивних іграх «Зірниця» та «Орля». Допоможуть учням у цій справі теж воїни-ветерани, комсомольці з Кіровоградського гарнізону.

ТАК мають спрямувати свою діяльність всі комсомольці-активісти, організації ДТСАФ. Під час місячника слід ще ширше вести пропаганду військово-технічних знань, ще активніше розгорнути підготовку до екзамену з фізичної та військово-технічної підготовки за програмою нового комплексу ГПО. Напередодні річниці Радянської Армії та Військово-Морського Флоту слід провести походи «Шляхами слави батьків», влаштувати уроки мужності. Розробляючи заходи по військово-патріотичному вихованню, треба запланувати і читання на тему «Захист Вітчизни — священний обов'язок кожного громадянина СРСР». І якщо ми плідно використаємо всі засоби ідейного впливу, допоможемо молоді здобути міцний гарт, незавтра син колишнього солдата теж скаже: «Я хочу бути таким, як він, мій батько». І слава його знайде!

Після закінчення курсів при районному відділенні «Сільгосптехніка» Сергій Куделін вже третій рік працює трактористом в радгоспі ім. Рози Люксембург Бобринецького району. Він достроково за 15 днів відремонтував свій МТЗ-5 і зараз транспортує корми на тваринницьку ферму.

На фото: Сергій Куделін.

Фото В. КОВПАКА.

П'ятиріччя —
ударну
працю
творчість
пошук

ПО П'ЯТЬ ПРОФЕСІЙ — К О Ж Н О М У

У Світловодському районі налічується 40 комсомольсько-молодіжних колективів. Одні з них, такі, як комсомольсько-молодіжна бригада імені 50-річчя ВЛКСМ слюсарів-складальників заводу будконструкцій виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія» (бригадир Володимир Семінов, групкомсорт Микола Кривооручко) давно відомі за межами району. Деякі колективи створені зовсім недавно під час Всесоюзних комсомольських зборів 25—28 грудня 1972 року.

Але сьогодні мені хочеться розповісти про колектив «середнього віку»: комсомольсько-молодіжну зміну майстра Володимира Філіпова з Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР.

Колектив — ровесник п'ятирічки. І третій рік працює в одному ритмі з нею. Звичайно, спочатку не все ладилось. І виконання плану давалось важко, і технологічна дисципліна порушувалась. Але зараз — це передовий колектив. За результатами змагання він визначений кращим за рік серед комсомольсько-молодіжних колективів промислових під-

приємств міста. Змінні завдання систематично перевиконуються. І на їхньому календарі зараз квітень.

Як же вдалося це колективу, який, на перший погляд, нічим не відрізнявся від інших?

Перш за все, в значній мірі становленню його сприяла організація соціалістичного змагання на честь 50-річчя утворення СРСР, умови якого були детально розроблені комітетом комсомолу заводу, який очолює Володимир Ломонос. Комсомольсько-молодіжна зміна відчула свої можливості, і відразу всі виробничі показники пішли вгору. Тепер вона — краща в місті. Всі 42 члени колективу мають по п'ять суміжних спеціальностей, добились повної взаємозамінності на всіх ділянках роботи.

Ядро комсомольсько-молодіжного — групкомсорт Людмила Летнікова, Клавдія Пашкалян, Валентина Андреева, Оксана Клименко, які працюють на заводі вже по три та більше років. Відмінні знання, висока кваліфікація, відповідальність за доручену справу — все це дозволяє діячам згуртувати навколо себе ін-

ших. Особистий приклад — велика справа, і приклад є з його брати: в колективі зараз 28 ударників комуністичної праці.

Але зміна Філіпова недаремно комсомольсько-молодіжна. Цей колектив кращий і по ставленню до громадської діяльності. Норми ГПО здали всі, у зміні — п'ять золотих значків. Добре поставлене і шефство над школою. Школярі 5 «А» класу середньої школи № 10 часто зустрічаються зі своїми старшими друзями з заводу. Один раз на місяць разом підбивають підсумки змагання.

На Всесоюзних комсомольських зборах «Ударною працею та відмінним навчанням ознаменуємо вирішальний рік п'ятирічки» члени комсомольсько-молодіжної переглянули свої зобов'язання. План третього року дев'ятої п'ятирічки дали слово виконати до 7 листопада, а п'ятирічку закінчити достроково, за чотири з половиною роки.

С. ТИШКО
завідуючий відділом комсомольських організацій Світловодського міськомуні ЛКСМУ.

МЕТОД ГІТАЛОВСЬКИЙ

Соціалістичні зобов'язання комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Жовтень» Новомиргородського району.

Втілюючи в життя рішення XXIV з'їзду КПРС, члени комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Жовтень» Новомиргородського району успішно трудяться над виконанням завдань зростання врожайності сільськогосподарських культур.

Колектив, очолюваний молодим комуністом, членом райкому комсомолу, кандидатом у члени обкому ЛКСМУ Василем Лузанівським, (групкомсорт — Анатолій Жижченко), — виступив серед комсомольсько-молодіжних тракторних бригад області. Послідовники кращих трудових традицій тракторних бригад двічі Героя Соціалістичної Праці О. В. Гіталова та Героя Соціалістичної Праці, лауреата премії Ленінського комсомолу Василя Моторного — механізатори комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Жовтень» з року в рік вирощують високі врожаї зернових і технічних культур.

В минулому році колектив успішно справився зі своїми соціалістичними зобов'язаннями, взятими на честь 50-річчя СРСР. Висока культура землеробства, суворе дотримання агротехнічних вимог, знання сільськогосподарської техніки були протиставлені несприятливим погодним умовам. Зернових виростили по 42,2 центнера з гектара, озимої пшениці — по 46,2, кукурудзи на зерно — по 47,2, цукрових буряків — по 266 центнерів на гектарі.

Нині механізатори вирішили ударною працею успішно виконати завдання третього, вирішального року п'ятирічки і взяли підвищені соціалістичні зобов'язання. В цьому році ми вирішили виростити і зібрати: по 50 центнерів озимої пшениці на площі 140 гектарів, по 100 центнерів кукурудзи в зерні на 218 гектарах, по 310 центнерів цукрових буряків на 166 гектарах.

Для своєчасного і якісного проведення сільськогосподарських робіт вирішено закінчити ремонт тракторів до 1 березня і комбайнів — до 1 травня 1973 року.

Колектив бригади має всі можливості дотримати взяті зобов'язання. 75 відсотків працюючих — механізатори першого і другого класу. Успішно йде ремонт техніки. Колектив бригади виступив ініціатором боротьби за нагромадження і збереження вологи в ґрунті в зимовий період 1972—1973 років. Ініціатива була обговорена на зборах комсомольського активу Новомиргородського району і прийнято відповідне звернення до комсомольців та молоді, піонерів та школярів області.

Механізатори комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Жовтень» Новомиргородського району докладуть всіх зусиль, щоб успішно виконати взяті соціалістичні зобов'язання і закликають всі колективи комсомольсько-молодіжних тракторних бригад області не пшкочувати сил в боротьбі за збільшення врожайності сільськогосподарських культур.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ОБГОВОРЕНІ І ПРИЙНЯТІ НА ЗАГАЛЬНИХ БРИГАДНИХ ЗБОРАХ.

На фот.: завідуюча майстернею фабрики «Прогрес» Г. А. Іванова ділиться досвідом роботи з майстрами по ремонту вузтя комсомолками Галиною Зубко та Зосю Новою.

Фото В. КОВПАКА.

АВТОРИТЕТ РАЦІОНАЛІЗАТОРІВ

Виконання плану минулого року вимагало від молодих робітників Маловісківського райоб'єднання «Сільгосптехніка» високих темпів роботи при якісному ремонті техніки. Часто можна було бачити, як комсомольці збираються в майстерні, обмінюються досвідом із різних питань, радяться зі старшими товаришами. Велику допомогу надав молоді інженер по новій техніці Б. А. Валеулов та секретар комсомольської організації В. М. Безродній.

Хороший авторитет зараз у молодих раціоналізаторів слюсаря-ремонтника Василя Зеленого, електрика Леоніда Скічка, зварювальника Івана Івандюка. Вони мають на своєму рахунку по 2—5 рацпропозицій. Загальний внесок молодих умільців в економію виробництва від впроваджених раціоналізаторських пропозицій за минулий рік — більш як 5,4 тисячі карбованців.

Серед кращих молодих раціоналізаторів — комсомольці Микола Юрченко, який своїми пропозиціями дав можливість заощадити господарству більш як 2 тисячі карбованців, електрик Леонід Скічко — 885 карбованців, токарь Геннадій Мешкуров — майже 500 карбованців.

Успішно розпочали новий трудовий рік. У комсомольців Малої Віски нові турботи на ниві технічної творчості — виконання соціалістичних зобов'язань по створенню раціоналізаторського фонду економії дев'ятої п'ятирічки.

А. КОЛОДЯЖНИЙ,
Інженер.

Маловісківський район.

НА МЕРИДІАНАХ БАТЬКІВЩИНИ

ТИСЯЧНИКИ — ПРАВОФЛАНГОВІ ШАХТАРІВ

Близько ста механізаторських бригад вугільних шахт України на старті нового року видають на-гора по тисячі і більше тонн палива з однієї лави на добу. Ініціаторами цього починання в відомі всієї країні новатори Іван Стрельченко, Анатолій Степанов, Григорій Моцак, Анатолій Таценко, які взяли на озброєння нову вузкозахватну техніку. Розвиваючи досвід новаторів, бригада Володимира Мурзенка з шахтоуправління «Червоної партії» Ворошиловградської області в січні дає по три тисячі тонн палива і більше в день.

У відповідь на заклик партії даги продукції більше, кращої якості і з меншими затратами, передові шахтарські брига-

ди зобов'язалися у вирішальному році п'ятирічки добути з однієї лави 500—700 тисяч тонн палива, а Володимир Мурзенко і його товариші вирішили видати мільйон тонн.

ЗАВОД ВИГОТОВЛЯЄ ПТАШИНИЙ КОРМ

Рибінський комбикормовий завод став до ладу діючих після реконструкції. Більш як 300 тонн комбикормів на день виробляється тут для птахівничих фабрик. Такої кількості вистачить для добового утримання 2,5 мільйона курей-несучок.

Крім пташиного корму, на підприємстві виробляють концентрати для відгодівлі молоднятка великої рогатої худоби, свиней, а також для рибницьких господарств.

НА ФЕРМАХ — МОЛОДІ ГОСПОДАРИ

ВІРА Іванченко добре пам'ятає той день, коли перший секретар Онуфріївського райкому комсомолу Анатолій Сапіга вручив їй комсомольсько-молодіжному колективу перехідний Червоний прапор за перше місце. Тоді ж обком комсомолу

ВИСОКИЙ РУБІЖ ВІРИ ІВАНЧЕНКО

СКЛАДОВІ ДОБУТКУ

нагородив молодих тваринників Почесною грамотою. Пам'ятаються схвильовані, небуденні слова подруг, а особливо однієї з них, групкомсорга ферми, старшої корпусу № 3 Надії Кириченко:

— Ми ті, хто буде комунізм. Нас поставили на важливу ділянку роботи. Ми повинні довести, що на фермі можна працювати чітко, злагоджено, не гірше, ніж на фабриці чи на заводі.

Віра усім серцем підтримувала подругу, могла б додати, що ферма зараз не та, яка була раніше, що всі трудомісткі процеси тут механізовані. Тепер для Віри Іванченко молочнотварна — гордість, її теперішнє і майбутнє. Віра належить до того покоління тваринників, яке не знає, що значить рептухами носити для корів солому, а відрами воду. Чула це лише від старших. Віра, як і всі її подруги, має зараз через два робочих дні вихідний, на ферму і з ферми її підвозить автобус, а на території ферми можна ходити у черевичках, бо все скрізь заасфальтовано, благоустроєно.

За таких умов працювати приємно. І правління колгоспу «Шлях Леніна», і бюро партійної організації, і комітет комсомолу заурокою успішного розвитку тваринництва вважають закріплення кадрів, створення для них належних побутових і виробничих умов. Скажімо, від чого залежить заробіток доярки? Від надосного молока, якості продукції. Але не все вирішує лише сумлінність тваринниці. Зооветеринарні спеціалісти колгоспу подбали про те, щоб від кожної корови була належна віддача. Яловичість тут зовсім ліквідована, щорічно поповнюється стадо. Кожна корова — високопродуктивна. Тільки у Віриній групі на береться до десятка тварин, які щодоби дають 20—25 кілограмів молока.

коналася на досвіді, що нетелі — це майбутнє стада, тому після догляду за молодняком. Нетелів на тримає в окремій групі, тому, щоб більш сильні дорослі тварини просто відбирають у них корм. Поступово привчає майбутніх корів до догляду апарату, регулярно виводить на прогулянку. Зараз у комсомолки одна з кращих груп корів.

Включившись у соціалістичне змагання на честь 50-річчя утворення Союзу РСР, Віра Іванченко надала по 3300 кілограмів молока на кожну корову.

— Грамотна доярка Віра Іванченко, — каже групкомсорг ферми Надія Кириченко. — Її труд — це приклад того, як треба будувати свою роботу на науковій основі.

Нещодавно дівчата знову зібралися у затишній кімнаті тваринників. Вони обговорювали постанову ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР і ВЦРПС про розгортання Всесоюзного соціалістичного змагання за збільшення виробництва і заготівель продуктів тваринництва в зимовий період 1972—1973 років. Виступила і Віра.

Подруги слухали неквапливу мову цієї сором'язливої дівчини, їм здавалося, що вона говорить їх устами, бо мовилося про близьке кожній, про те, чого вони можуть досягти в майбутньому. Кожна з них вже тоді мала від корови не менше як по 3150 кілограмів молока. А чи резерви вони використали? Ні, не всі. Тут і поліпшення якості підготовки кормів, і підвищення знань у школі економічного навчання, і поліпшення організації праці.

...Рідне Вірине село Успенка розкинулось над Дніпром. Дівчина любить інколи пройтись берегом. Це заспокоює, дає можливість помислити. І чомусь саме тут народжуються щасливі думки. Одна з них про те, що народилася вона в щасливій країні, де можна завжди проявити себе. Якщо любиш труд, свою справу.

— Віра з Дніпром розмовляє, — промовила одна з дівчат.

Решта тепло посміхнулася.

В. ШАРІЙ.

с. Успенка,
Онуфріївський район.

СЕКРЕТАР парткому колгоспу імені Суворова Олександр Михайлович Пахолок зустрів привітно.

— Про молодих доглядачів телят писатимете? — запитав. — Час уже. Валентина Зінчук, Ліда Волошановська, Юля Сухоребрук, Зіна Сторчак, Пелагія Рудик після школи прийшли працювати на ферму, — говорить Олександр Михайлович. — Пропонували їм йти в ланку. Відмовились. Тільки тут...

Зоотехнік Ілля Гуманюк додає:

— Вони не тільки добре працюють, а й зирчать кого завгодно. Якось захворіла одна з доярок. Я — до наших дівчат. «Хто підмінить?». Визвалася Юля Сухоребрук. Кілька тижнів доїла дівчина корів. А потім знову — до телят.

— Взагалі, — погоджується секретар парткому,

— дівчата згодом будуть доярками. Ходять, щоб на фермі був молодіжний колектив.

А ось і вони. До нас підходять комсомолки Зіна Сторчак, Юля Сухоребрук, Паша Рудик та її сестра Ліда Волошановська.

— Та що про нас писати? Ми, як і всі, — счезала Зіна.

Було це два місяці тому. Доглядачка телят Зіна Сторчак звернулася до головного зоотехніка колгоспу:

— Ілля Леонідович, хочемо створити молодіжний колектив. Правда, ми поки що доглядатимемо телят, а потім будемо доїти корів.

— Бачиш, — заперечив головний зоотехнік, — до речі вам тепер всіх нетелів, а потім й корів — ризиковано. Поки що працюйте разом із старшими, а там побачимо.

ЗАДУМКА ДІВЧАТ З МОЛДОВКИ

Мало хто вірив у Молдовці, що молоді затриматься на фермі.

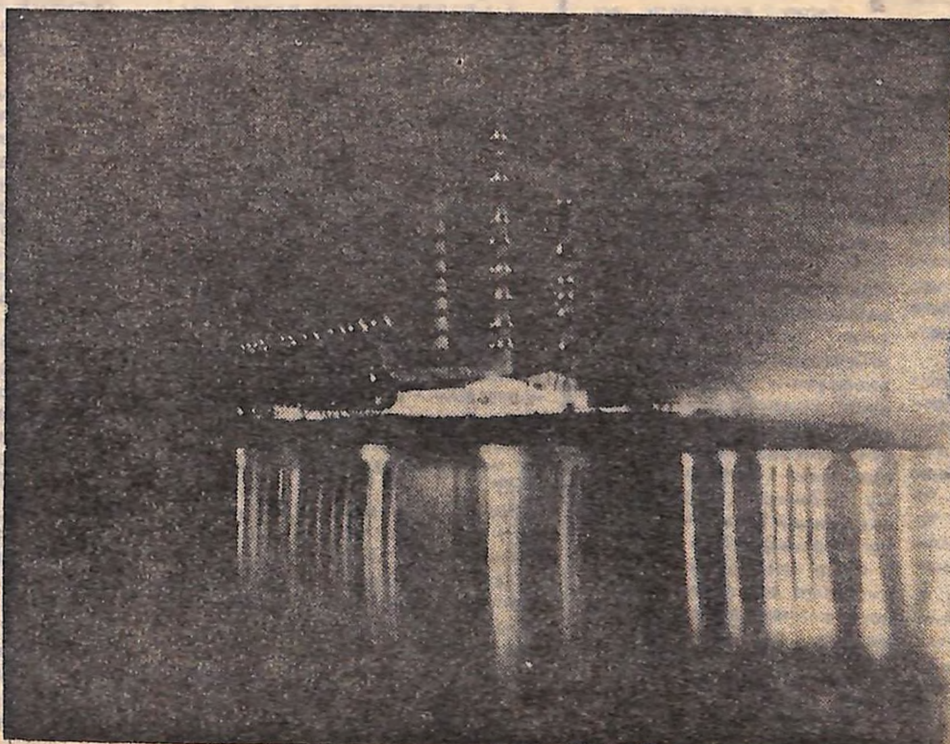
Аж ні. Дівчата ділом добились похвали. Телята, як линочки, скрізь зразком за санітарія. Навели спочатку порядок в поміщенні, почали чітко виконувати режим дня, згідно раціону годували тварин.

Ім не позичати сил та енергії. Тому й колектив дружний, роботящий. Молоді телятниці встигають й на роботу, і вдома. Активно включились у Всесоюзне змагання.

І у кожній є своя мрія. Юля Сухоребрук закінчує вечірню школу, думає в майбутньому стати зоотех-

ніком. Зіна Сторчак мріє бути юристом, то вже тепер готується до вступу. Ліда Волошановська захоплюється піснею, без якої не уявляє свого життя. І якщо вона стане студенткою культосвітнього училища, нічого не буде дивного. Пелагію Рудик вабило професія ветеринарного фельдшера. І вона свого доб'ється. Точно так, як і подруги, дівчата, які що задумали, те й зроблять, то й доб'ються.

Ю. ПУГАЧ,
працівник райгазети
«Комуністична праця».
с. Молдовка,
Голованіський район.

На три місяці раніше строку став до ладу 8-й енергоблок Литовської ГРЕС. Потужність електростанції досягла 1 мільйона 600 тисяч кіловат. Завдання, поставлене в Директивах XXIV з'їзду КПРС, виконано.

Спорудження електростанції велось прогресивними індустріальними методами. Перший енергоблок вступив у дію через 13 місяців після того, як з котловану головного корпусу був вийнятий перший кубометр ґрунту. В Радянському Союзі на будівництві аналогічних електростанцій такі темпи досягаються вперше. Достроково були здані в експлуатацію також всі наступні енергетичні блоки.

Енергія, яка виробляється Литовською ГРЕС, йде не лише на потреби народного господарства Литви, по лінійно-західній енергетичній системі Радянського Союзу вона передається також і сусіднім республікам.

На знімку: Литовська ГРЕС в місті Електранай Литовської РСР.
Фото М. БАРАНАУСКАСА.
АПН.

ДО 30-РІЧЧЯ СТАЛІНГРАДСЬКОЇ БИТВИ

«ЦЕ МІСТО ВРЯТУВАЛО ВЕСЬ СВІТ»

Жодна перемога у другій світовій війні не справляла такого враження на англійську громадськість, як Сталінградська битва. Щоб переконатися в цьому, досить побіжного погляду на англійську пресу за перший тиждень 1943 року. Повідомлення про успіх під Ленінградом, як і про інші перемоги радянських військ, заповнили перші полосу газет. 1-го лютого щотижневик «Дейлі геральд» під крупним заголовком «Росіяни взяли в полон 16 генералів» повідомив про розгром і величезні втрати гітлерівських військ під Сталінградом.

«70-й день оточення під Сталінградом, — писала наступного дня лондонська «Таймс», — доводить триумф росіян до кульмінації... Ніщо не може зменшити славу великого подвигу наших союзників, який приніс стійкому місту Сталінграду подвійні лаври: за оборону проти сил, подібних яким не знала історія, і за чудово організований контрнаступ, що змінив хід війни». «Російська перемога під Сталінградом, — відзначав кореспондент цієї газети, — влічче на всі інші фронти в Росії подібно до землетрусу з епіцентром в цьому місті».

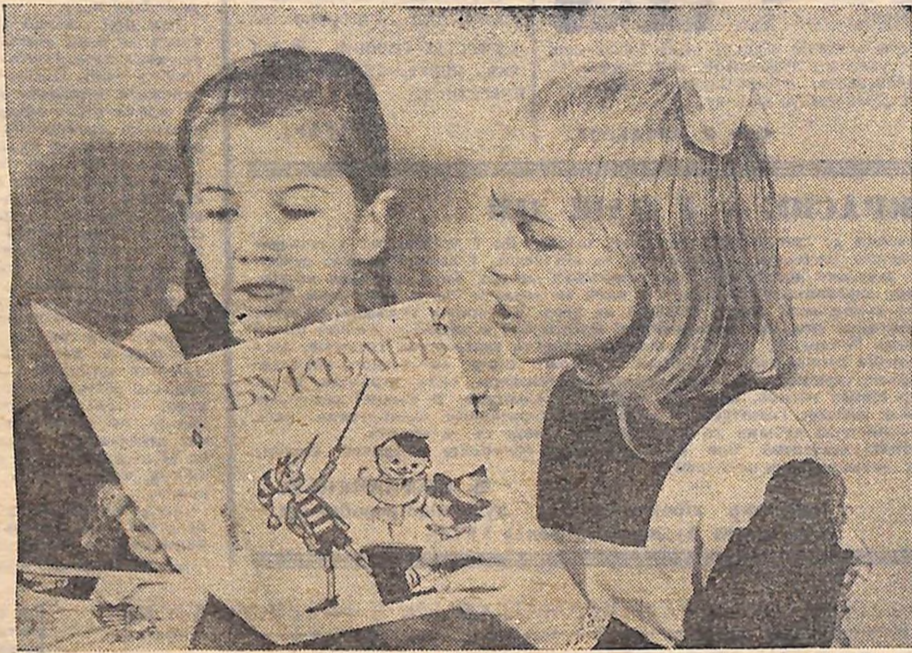
На першій сторінці «Манчестер гардіан» вмістила зображення медалі «За оборону Сталінграда», якою нагороджувались всі військові й цивільні особи, котрі брали участь в захисті міста-героя. Кореспондент газети «Дейлі геральд» Рональд Метьюз, високо оцінюючи дії радянських військ, писав: «Взявши штурмом зруйнований снарядами завод, вони захопили останній опорний пункт, що утримувався німцями в Сталінграді. Слід підкреслити, що опір ворога скрізь вріпнився не сам по собі — він був придушений. Можливо, що велика перемога росії введе нове слово у воєнний словник світу». «Манчестер гардіан», повідомляючи про закінчення Сталінградської битви, писала про сотні німців, які «виходять з підвалів зруйнованих будівель у північній частині Сталінграда і

здаються в полон». Газета підкреслювала, що «якже почате розроблення планів відбудови Сталінграда, в першу чергу залізничного вокзалу та електростанції». У редакційній статті газети «Дейлі уоркер» говорилось: «Вписані останні сторінки в історію битви під Сталінградом. Впала завеса над фельдмаршалом Паулосом і валиками його армії. Стерті з обличчя землі країні, відбірні війська «неспереможної» армії, яка пройшла через всю Європу. Це місто врятувало весь світ».

Беатріс ХАММЕРЛІНГ, англійська журналістка. Лондон.

АВТОГРАФИ ВЕТЕРАНІВ

Бажані гості в учнів Олександрійського сільського професійно-технічного училища № 3 ветерани Великої Вітчизняної війни, передовики виробництва. Останнім часом вони були присутні на урочистих вечорах, присвячених 50-річчю утворення СРСР. Довго пам'ятатиметься зустріч з учасником Великої Вітчизняної війни, почесним комсомольцем нашого училища Миромом Павловичем Кушніренком та учасником Кримського підпілля, бойового товариша Володі Дубініна Асана Османовича Аширпа. На тепло згадку про зустріч М. П. Кушніренко і А. О. Аширова залишили свої автографи і фронтові фотографії. Н. БОНДАРЕНКО, заступник директора по навчально-виховній роботі Олександрійського СПТУ № 3.

Група співробітників Науково-дослідного Інституту шкіль (Москва) створила новий експериментальний буквар для російських шкіль. Заняття по цьому підручнику проводяться в перших класах 300 шкіль Російської Федерації. Автори-складачі букваря розробили нову черговість вивчення букв, розташували їх в залежності від частотності відповідних звуків сучасної російської мови. Це розширило можливості у виборі слів, найбільш доступних для розуміння семантичної дитини. Вже після введення 8-10 букв, на сторінках книги розміщені зв'язуючі тексти. Значно скорочений стал вироблення навичок читання. Складачі букваря ввели також і нову звукоскладову одиницю читання, яка дозволяє членувати багатобуквені склади. Це полегшує читання будь-якого складного слова з перших днів навчання. Буквар складений як весела і захоплююча книга. В світ букв, складів і слів дітям допомагають ввійти їх старі знайомі — персонажі популярних дитячих книг Буратіно, Мурзилка, Незнайка. Фотом. ЛЕГОСТАЄВА. АПН.

ЩО ТРАПИЛОСЬ В НІКАРАГУА

ПРО КАТАСТРОФИЧНИЙ ЗЕМЛЕТРУС В СТОЛИЦІ МАНАГУА. Як відомо, на 22 грудня 1972 року столиця центрально-американської держави Нікарагуа була пробуджена сильним землетрусом. Розруха така величезна, що заговорили про доцільність будівництва столиці на новому місці, замість реставрації на старому. Були десятки тисяч людських жертв. Коментує Михайло Володимирович МУРАТОВ, член-кореспондент Академії наук СРСР, голова Тектонічного комітету Академії: — Десять балів — таким був землетрус в Нікарагуа. Це один із найсильніших землетрусів, який знали в історії людства. І хоча поки що ми не одержали докладних відомостей, на перший погляд своєю руйнівною силою він перевершив такі страшні катастрофи, якими були землетруси в Чилі, в Токіо, в Мексикі, в Ашхабаді. Місто Манагуа розташоване на північнозахідному узбережжі Центральної Америки, в активній тектонічній зоні. Це частина так званого тихоокеанського рухливості поясу. Цей гігантський ланцюг із молодих гірських систем охоплює Тихий океан по узбережжю Південної і Північної Америки, Камчатки, Японських островів, Аляски.

НА АВТОБУСНІЙ зупинці серед кількох запізнілих пасажирів стояла середніх років жінка в квітчастій хустині. Раз-у-раз підходила до кожного автобуса, ледь той встигав зупинитися. Чекала, доки вийдуть пасажири і мовчки відходила, сідала на лавку. Ось і останній пасажир вийшов, а доньки немає. «І сьогодні не прийшла. Певно зранку буде». — втішала себе в думках, крокуючи неширокою вулицею прикарпатського села. Оля, як і відчувала мати, прийшла рановранці першим автобусом, що йшов з Івано-Франківська. — А я ввечері тебе виглядала... — Затрималась, мамусю. Одержала призначення, прощальний вечір в інституті був. — То куди ж їхати маєш? Чи, мо, тут залишишся? — Ні, мамо. Вчителюватиму на Кіровоградщині. — Йой, так далеко? То, коли ж це я тебе бачитиму? — Нічого, мамо. Канікули будуть — приїждитиму. ПЕРШІЙ шкільний дзвінок цього навчального року був і вісником початку трудового життя Ольги Заячківської в Млинківській середній школі. Не вірилось, що досягла мети, що вона вже вчителька. Настрий був піднесений, весь він вимальовувався на обличчі теплою і ласкавою посмішкою. Однак боялась свого першого уроку. Яким-то він буде? Адже саме він багато значитиме в подальшій роботі.

„Треба запитати в Ольги Миколаївни“

А в школі на рідній Івано-Франківщині полюбила уроки історії. З захопленням слухала розповідь вчительки про легендарного Довбуша, про Колівашину, читала про боротьбу запорозьких козаків з татарами, про героїв громадянської війни. Інтерес до цього предмету зростає. І вже коли була десятикласницею, знала, — викладатиме тільки історію, прищеплюватиме дітям любов до рідного краю. Все це — і своїх вчителів, і студентські роки, і настанов старших товаришів, пригадала Ольга Миколаївна, коли в коридорах школи на якусь мить після дзвінка зашала тиша. І вона, з журналом в руках, пішла від учительської до четвертого класу. Сюди її призначили класним керівником. До того ж четвертокласники вперше вивчатимуть історію. — Тема першого уроку — «Наша Батьківщина — СРСР», — почала вчителька, — Батьківщина! Це слово з дитинства знає кожний. Батьківщина — це країна, в якій ти народився, живеш із своїми

рідними і друзями. Багато славних подвигів звершили радянські люди, захищаючи її свободу й незалежність. Коли вранці першого вересня московські школярі йдуть на свій перший урок, діти Владивостока вже повернулись із школи. Із затамованим подихом слухали діти розповідь. Урок пройшов вдало. Їй вдалося зацікавити учнів. ДОБРЕ було на першому уроці, добре й дотепер. Її предмет люблять не лише найменші, а й учні старших класів. Вивчають його з задоволенням. Четвертокласники ж прив'язались до неї, мов до рідної матері. Часто, спостерігаючи за ними, можна почути: — Ти як думаєш, це гарно буде? — Треба запитати в Ольги Миколаївни... Після кожного уроку згадує молода вчителька напугані слова, сказані випускниками в інституті: «Ніколи не забувайте, що в вашій роботі не повинно бути браку. Адже ви готуєте дітей до самостійного життя, і треба, щоб кожен ваш урок був для них радістю, давав щось нове, незнане досі». Поважають Ольгу Миколаївну і колеги по праці. Як лектора знають її й жителі села. Активна комсомолка, вона виступає то на фермі перед тваринниками, то в тракторній бригаді, то в гаражі. ...Пролунав шкільний дзвінок. Зтихають дитячі голоси. Виходять з учительської викладачі, а з ними і Ольга Заячківська. В неї починається наступний урок. Та він не буде схожим на попередній. В. ГАВРИЛЕЦЬ, працівник онуфрівської райгазети «Соціалістичне село».

З ГРИПОМ БОРОТИСЯ ВСІМ!

Грип — найбільш поширена інфекційна хвороба. Нею хворіють протягом усього року, але переважно в холодний період. Тому що переохолодження організму знижує його захисні якості і тим самим сприяє розвитку цієї інфекції. Збудником грипу є вірус, який, на відміну від інших вірусів, володіє незвичайними властивостями. Найбільш підступна із них — здатність змінюватися і пристосовуватись до нових умов. Крім того, імунітет, що виробляється після нього, дуже нестійкий. Він триває від пізоро до трьох років. Оця ось здатність змінювати свої властивості, короточасність імунітету і передача інфекції пові-

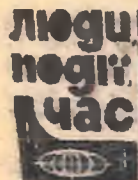
ряно-краплинним шляхом — грізна зброя віруса грипу. Саме ці властивості обумовлюють періодичний наступ загальної схильності до грипу, роблять його всюдисущим. Зараз епідемічні спалахи викликають варіанти вірусу грипу типу А, але з яскраво виявленими змінами властивостями. Джерелом інфекції є хвора людина. Збудник грипу знаходиться у неї на слизистій оболонці дихальних шляхів. Під час розмови, кашлю та чхання вірус грипу потрапляє на слизисті оболонки дихальних шляхів здорової людини і викликає захворювання. Інфекція може передаватись також через пред-

метами посудом, рушниками. Великий ефект при лікуванні грипу спостерігається при дотриманні постільного режиму і вживанні протигрипозних засобів, які призначив лікар. Особливо обережно потрібно вживати антибіотики і сульфаниламідні, оскільки вони замість користі можуть причинити шкоду. Кімнату, де знаходиться хворий, потрібно декілька разів на день провітрювати, частіше слід протирати підлогу вологою тряпкою із застосуванням дезинфікуючих засобів (2-3-процентний розчин хлораміну або 0,5-процентний розчин хлорного вапна). З метою попередження грипу рекомендується за-

стосовувати профілактичні щеплення. Для цього користуються протигрипозною вакциною. Рекомендують також в період найбільшого підйому захворюваності грипом двічі на день змазувати носові ходи оксоліновою маззю. Вона продається у всіх аптеках без рецептів. З грипом треба боротись єдиним фронтом. В цій боротьбі повинні всі брати участь. Не рідкі випадки, коли хворі на грип продовжують працювати, не лікуються, чим стають розповсюджниками інфекції. Подібні факти слід розглядати як злочин перед суспільством. Такі вчинки повинні засуджуватись громадськістю. Н. ЛИТВИНОВА, лікар-епідemiолог міської санітації.

Історія людства дає свідчення про величезні землетруси, що принесли найбільш жертв: — Китай — 24 січня 1584 року — 830 000 жертв. — Калькутта — 1737 рік — 300 000. — Месина (Італія) — 1909 рік — 75 000. — Китай — 1920 рік — 180 000. — Японія — 1923 рік — 143 000. Після 1960 року в світі зареєстровано такі величезні землетруси: — Агальді — 29 лютого 1969 року — 12 000 жертв. — Чилі — травень 1967 року — 8700. — Іран — 1 вересня 1968 року — 10 000. — Іран — 31 серпня 1969 року — 11 558. — Перу — 31 травня 1970 року — 68 794. Із газети «Народна младеж».

15 СІЧНЯ МИНУЛО 100 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ І. В. БАБУШКІНА (1873—1906), ПРОФЕСІОНАЛЬНОГО РЕВОЛЮЦІОНЕРА, БІЛЬШОВИКА.

НЕВТОМНИЙ БОРЕЦЬ

«Ім'я Івана Васильовича близьке і дороге не одному соціал-демократові. Всі, хто знав його, любили і поважали його за його енергію, відсутність фрази, глибоку витриману революційність і палку відданість справі...»

Іван Васильович рано розпочав трудове життя. Син селянина-бідняка, він у чотирнадцяти років вступив на роботу на заводі в Петербурзі...

З 1895 року Бабушкін — активний член «Союзу боротьби за визволення робітничого класу». На початку 1896 року його зарештували...

Іван Васильович брав активну участь у створенні ленинської «Іскры», був одним з її перших агентів та активним кореспондентом.

Після амністії 1905 року Бабушкін проводив партійну роботу в Иркутську і Чіті. У січні 1906 року його скоєнено царською каральною експедицією і без суду та слідства розстріляно.

Життя І. В. Бабушкіна — було віддане справі боротьби за шість трудового народу. В. І. Ленін назвав його народним героєм, гордістю партії.

ПЕРША БОРОЗНА

МИНУЛО 60 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПАШІ АНГЕЛІНОЇ (1913—1959), ОДИНІЄЇ З ПЕРШИХ ЖІНОК-МЕХАНІЗАТОРІВ В КРАЇНІ.

«Дівчата на тракторі!» — цей гасло пролунав в 30-х роках. То були напружені часи, коли країна переходила на рейки колективного господарювання на селі...

Паша Ангеліна стала однією з перших жінок-механізаторів, своїм, на той час мужицьким виником, енергією, методичним зав'язанням вона стала за приклад для інших.

Протягом 26 років Парасковія Микитівна Ангеліна скоювала тракторну бригаду. Її бригада була ініціатором соціалістичного змагання механізаторів за високої врожай, високопродуктивне використання техніки, зниження собівартості тракторних робіт.

За успіхи на колгоспних нивах Ангеліна нагороджена трьома орденами Леніна, орденом Трудового Червоного Прапора, багатьма медалями. Вона — дівчі Герой Соціалістичної Праці. Знатні трудівниці люди доручують вирішувати державні справи. Парасковія Микитівна — делегат багатьох з'їздів КПРС та КП України, її не раз обирають членом ЦК КПУ, колгоспниця — депутат Верховної Ради СРСР 1-5 скликань.

Про свою щасливу долю радянської жінки, про своїх товаришів Ангеліна розповіла в книзі «Люди колгоспних лавів».

Полозіня глядачі ліричні пісні Валентини Полоз — учасниці художньої самодіяльності Молодіжницького профспілкового Будинку культури Долинського району.

Фото П. АРЧИКОВА.

ДО БІБЛІОТЕКИ... СЛУХАТИ МУЗИКУ

Шістнадцять районних і сільських бібліотек Молдавії одержали з Книшпівки «музичні» посылки. В них нові записи творів Баха, Шопена, Рахманінова, Чайковського, Глінки. Фонотекні бібліотек поповнилися також пластинками з популярними піснями і мелодіями народів СРСР.

В сільських бібліотеках республіки створено 50 музичних салонів, фонд яких перевищує 15 тисяч пластинок.

(РАТАУ).

ПРЕКРАСНЕ — У ВАШІ ДІМ

Привлечення до прекрасного має різні шляхи. Це і знайомство з творами образотворчого мистецтва в музеях чи на виставках, і колекціонування репродукцій, і вивчення монографій про улюблених митців.

В північному році тираж розгратиш відбудеться в грудні у столиці нашої Батьківщини Москві. Тут, кому поталанить, стануть власниками естампів, альбомів, виробів прикладного мистецтва, а також творів авторського виконання — картин, сервізів, виробів із кришталю, фарфору, скла, кераміки, металу, декоративних тканин, килимів, прикрас, скульптури.

Ви любите мистецтво. Тож, не гаючи часу, придбайте лотерейні квитки. Вам обов'язково повинно поталанить.

М. КОЛПАЧЕНКО,

директор кіровоградських художньо-виробничих майстерень Художнього фонду УРСР.

В РОСТОВІ-НА-ДОНУ НА ЧЕМПІОНАТІ КРАЇНИ З ФІГУРНОГО КАТАННЯ НА КОВЗАНАХ ВОЛОДАРЯМИ ЗОЛОТИХ НАГОРОД В ПАРНОМУ КАТАННІ СТАЛИ АРМІНСЬКІ ФІГУРИСТІ ІРИНА РОДІНІНА ТА ОЛЕКСАНДР ЗАЙЦЕВ. ПРО ЦЕН НОВИЙ ДУЕТ НАША РОЗПОВІДЬ.

На початку 1972 року вихованці відомого радянського тренера Станіслава Жука студенти Московського центрального інституту фізкультури Ірина Родініна та Олексій Уланов завоювали звання олімпійських чемпіонів в парному катанні і знову виграли європейську та світову першість. Їх перемоги не були сенсацією. Сенсація сталася пізніше.

Відразу після першості світу Олексій Уланов одружився на Людмилі Смирновій (в 1972 році вона з Андрієм Сурайкіним стала срібним призером всіх найкращих турнірів) і тепер катается в парі з нею. А Станіславу Жуку поспішно довелося шукати для Ірини Родініної нового партнера.

У квітні відбулося перше тренування дуета — Ірини Родініної (23 роки, ріст 151 см, вага 49 кг) та Олександра Зайцева (20 років, 176 см, 68 кг). Зайцев досі не подавав великих надій. Ного найвище досягнення — 10-е місце на першості СРСР 1970 року (в парі з Ольгою Давиденко). 1971 року цей дует взагалі не виступав. Але все ж таки, чому Зайцев з п'ятиркі кандидатів вибрав саме Зайцева, чому?

— Пара Родініна — Зайцев гарно дивиться, — говорить тренер, — Ростом Олександр на голову вищий від партнерши. Він непогано фізично розвинений, імпульсивний, добре стрибає. Зайцев музикальний, і що, важливо, досить подвижливий на Олександра, щоб відчувати до нього симпатію.

Що це значить — викликати симпатію у Станіслава Жука — Зайцев зрозумів дуже скоро. «Після першого тренування, — згадує він, — я втрапив чотири кілограмів. Тепер я розумію, що навантаження були не найвищими, але тоді з незвички мені вистачило».

З квітня по грудень Ірина Родініна й Олександр Зайцев виконували величезний обсяг робіт. Якщо Родініна й Уланов катались щодня по чотири години, то новий дует мав тренуватися на льоду по п'ять, п'ять з половиною години. Крім того, фігуристи щодня близько півтори години проводять в залі, займаючись загальнофізичною підготовкою.

Станіславу Жуку довелося на ходу змінювати звичну методику тренувань, оскільки він повинен був одночасно і виправити техніку

свого нового вихованця, і полішувати його силову підготовку.

— Основна трудність в тому, — говорить Зайцев, — що я повинен передбачити, чи зуміє Олександр вивчити до потрібного строку той чи інший елемент. Я змушений йти на ризик, вводячи в програму ті елементи, які мій учень поки що не вміє робити.

Я був на тренуваннях нового дуету і бачив фрагменти його довільної програми. В цій композиції (Станіслав Жук назвав його «Меланція») — каскади з чотирьох стрибків, обертання в ластівці з перескокками з ноги на ногу, складні підтримки з перекидом через голову. Ірина й Олександр вже зараз виконують стрибок в півтора оберти з обох ніг і тренують стрибок в два з половиною оберти паралельно (досі це робив лише дует Родініна — Уланов).

Коли слухаєш за виступами вихованців Станіслава Жука, тебе не полишає почуття небезпеки. Елементи монтується різко, акценти підкреслені, а всі композиції прийняті спокійною безстрашністю і насміхуватим президентом віртуоза до ризику. Між іншим, Ірина так і говорить:

— Я люблю кататися так, ніби все це мені нічого не коштує. Захочу — стрибу так, захочу — по-іншому...

Якої думки вона про свого партнера? — У ньому відчувається внутрішній спокій, стриманість, а цього так не вистачає мені. Ми різні. Я вважаю, що так і повинно бути. Олександр дуже працездатний і терплячий. Стри-

бає легко, у нього в така дорожочка для фігуриста вибухова сила. А ось силову витримку не вистачає.

Ну, а Зайцев, звичайно, говорить про свою знамениту партнершу лише захоплено: — На мене ніколи ніколи з фігуристів не справляв особливого враження. Ось тільки Родініна... Те, що вона чемпіонка, а я ні — мені різниця не завваже. Вона зуміла зробити це рішення між нами непомітною. Якщо вловити її погляд — в ньому все сказано.

За цей рік Родініна помітно подорослішала. Але й сьогодні в її очах ні-ні та й промигів

РОДІНІНА І ЗАЙЦЕВ: НОВИЙ ДУЕТ

те, за що її колись назвали «пташечкою з чортяком». Так, якщо на льоду Ірина Родініна — чекать чуда. Ця фігуристка вміє спокійно виступом викликати в глядача переконання: досить йому вийти на лід, і в нього все ошпиге.

У грудні минулого року в Москві закінчився міжнародний турнір фігуристів. Ірина Родініна й Олександр Зайцев виступили з обов'язковою програмою і одержали кращі оцінки. Тоді й зустріли з одним з найавторитетніших спеціалістів світового фігурного катання Гюнттером Целлером (ФРН), який тренував у свій час знамениту пару Маріка Клуєс — Ганс-Юрген Боймлер. Ось, що він сказав:

— Ірині Родініній та її новому партнеру вже зараз вдалося досягти майже ідеальної єдності й гармонії. Вони виступили в найсучаснішому стилі, демонструючи класичні елементи на найвищому рівні. У мене немає сумніву, що саме ця пара виграє чемпіонати Європи і світу в наступному році.

Я не став запитувати Станіслава Жука, чи поділяє він прогноз Целлера. Я досить добро його знаю, щоб наперед передбачити відповідь. Бо Станіслав Жук не раз говорив, що його цікавлять не бали і медалі, а високо мистецтво фігурного катання.

Андрій БАТАШОВ. (АПН).

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 17 СІЧНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевізії. (К). 11.16 — Телефільм «Порт призначення «Сургу»». (К). 11.35 — «Шкільний екран». Історія для учнів 7 класу. (К). 12.10 — «Вас вітає Запорізька». Концерт. (К). 17.00 — «Робітничі династії макарських». (Одеса). 17.30 — Музичний фільм «Композитор Родіон Шедрін». (К). 18.00 — «П'ятирічка, рік вирішаль-

ний». «Школа Гітадова». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 18.30 — Телефільм «Дорога через фронт». (К). 19.00 — Інформаційна програма. «Вісті». (К). 19.45 — Л. Лопов. «Золота карета». Спектакль. (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Продовження спектаклю. (М). 22.30 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Творчість юних». Кон-

церт. (М). 10.15 — Кольорове телебачення. Телевізійний художній фільм «Найкращі кораблі». 2 серія. (М). 11.30 — Чемпіонат СРСР з фігурного катання. 16.15 — «Формування земної поверхні». Півгодинна передача з географії. (М). 16.40 — «Про братів наших менших». (М). 17.10 — «Сутартіне». Фільм-концерт. (М). 17.30 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Виставка Буратино». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — Підсумки соці-

алістичного змагання металургів країни і завдання на 1973 рік. (М). 18.40 — Музична афіша. (М). 19.30 — Художній фільм «Несподіване кохання». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!» (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «Портрет митця». (Дніпропетровськ). 22.45 — Вечірні новини. (К).

ЧЕТВЕР, 18 СІЧНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Вис-

тавка Буратино». (М). 10.15 — «Тваринництво — ударний фронт». (М). 10.30 — Л. Лопов. «Золота карета». Спектакль. (М). 12.45 — Теленарис «Людина і її справа». (Воронеж). 14.50 — «М. Чернишевський. Життя і творчість». Навчальна передача з літератури. (М). 15.30 — «Російська мова». (М). 16.15 — Для школярів. «Концертний зал телестудії «Орлятко». (М). 17.00 — Тележурнал «До світла». (Львів). 17.30 — «На головних напрямках п'ятиріччя». (К). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Ленінський університет мільйонів». (М). 18.40 — Кольорове телебачення. Прем'єра телевізійного художнього фільму «Чтєв Д. Журавльов». Перша серія. (М). 19.10 — «Грає намерений ансамбль «Бони». (М). 19.30 — Художній фільм «За рікою — кордон». (М). 21.00 — Програма «Час».

(М). 21.30 — «Нумо, дітчата!» (М). 23.00 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 18.00 — Для дітей. «Зимова казка». (Сімферополь). 18.30 — «Листівки з Кіровограда». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — О. Коломєць. «Горлиця». Вистава. В перерві — «На добраніч, діти!» (К). Програма «Час». (М). 22.45 — Вечірні новини. (К).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

6050. ГСП. Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«Молодий комунар», орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.